

JUSTITS MINISTERIET

Dato: 12. oktober 2023
Sagsnr.: 2023-07402
Dok.: 3016738

UDKAST TIL TALE

til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål D-I fra Folketingets

Retsudvalg den 12. oktober 2023

Samrådsspørgsmål D:

Vil ministeren redegøre for de omstændigheder, der har ført til, at en 41-årig mand, som var eftersøgt i næsten tre uger og kendt af politiet som potentielt farlig, ikke blev anholdt, inden han kunne gennemføre et angreb på psykiatrisk ambulatorium i Brøndby, hvilket resulterede i drab på læge og behandler, Mariann Stenberg, samt sårede to andre ansatte?

Samrådsspørgsmål E:

Vil ministeren klargøre, hvilke tiltag der er taget for at sikre, at situationer som denne, jf. forrige samrådsspørgsmål, ikke kan gentage sig i fremtiden, samt at politiet har ressourcer og kapacitet til at effektivt finde og anholde eftersøgte personer, især når der er en kendt risiko for vold og skadevoldelse?

Samrådsspørgsmål F:

Hvad gør ministeriet for at sikre tilstrækkelige ressourcer til psykiatrien, især i forhold til overvågning og opfølgning på retspsykiatriske patienter, som er i risiko for at begå voldelig kriminalitet?

Samrådsspørgsmål G:

Vil ministeren kommentere på Rigspolitiets manglende overblik over, hvor mange personer der aktuelt er eftersøgt, og hvor mange af disse der står til en behandlingsdom, samt hvilke konsekvenser dette kan have for den offentlige sikkerhed?

Samrådsspørgsmål H:

Vil ministeren redegøre for, om den 41-årige mand, der er sigtet for knivangrebet på psykiatrisk ambulatorium i Brøndby begået den 21. juli 2023, forinden havde overfaldet en 16-årig pige den 10. juni 2023? Vil ministeren i bekræftende fald redegøre for, hvorfor den 41-årige tilsyneladende ikke blev varetægtsfængslet efter overfaldet på den 16-årige pige, der blev begået en måned før knivangrebet? Der henvises til artiklen »Tredobbelt knivstik og drab: 16-årig overfaldet en måned før«, bragt på ekstrabladet.dk, den 26. juli 2023

Samrådsspørgsmål I:

Vil ministeren redegøre for nationalitet og opholdsgrundlag for den 41-årige mand, der er sigtet for knivangrebet på psykiatrisk ambulatorium i Brøndby den 21. juli 2023, herunder for om han har fået dansk indfødsret tildelt ved erklæring eller naturalisation enten som hovedperson, biperson eller efterkommer heraf, og i bekræftende fald redegøre for lovgrundlaget herfor?

Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Mikkel Bjørn (DF).

Svar:

[Indledning]

Tak for ordet og tak for spørgsmålene.

Denne tragiske sag, hvor en læge har mistet livet, og to kolleger er kommet til skade, alene fordi de har passet deres arbejde, har berørt mig dybt. Ingen skal gå på arbejde med livet som indsats. Jeg vil derfor gerne indlede med at udtrykke min medfølelse for ofrene og deres pårørende.

Det samråd, vi har i dag, indeholder i alt seks spørgsmål. Jeg vil starte med at besvare spørgsmålene vedrørende det konkrete hændelsesforløb. Herefter vil jeg gå over til at besvare de mere generelle spørgsmål, som er stillet som opfølgning på den konkrete sag.

Den aktuelle status i sagen er, at den 41-årige mand, der blev anholdt umiddelbart efter knivoverfaldet på Psykiatrisk Center Glostrup, er sigtet i sagen. Jeg vil derfor benævne ham som ”sigtede” i den resterende del af min tale.

[Om den konkrete sag]

Jeg har forud for samrådet oversendt skriftlige svar på nogle udvalgsspørgsmål om sagen – herunder spørgsmål nr. 1094 og 1202 fra Folketingets Retsudvalg. De to spørgsmål er besvaret henholdsvis den 18. september 2023 og den 6. oktober 2023. Begge besvarelser er ledsaget af et fortroligt bilag, som indeholder oplysninger om den sigtedes personlige forhold og den verserende straffesag, og som jeg på grund af den fortrolige karakter ikke kommer til at kunne gengive her på et åbent samråd i dag.

I besvarelsen af det ene spørgsmål har Udlændinge- og Integrationsministeriet redegjort for, at den sigtede erhvervede dansk indfødsret ved erklæring med virkning fra den 28. august 2000. Det skete i henhold til den dagældende lov om indfødsret. Den sigtede var forinden tyrkisk statsborger.

I besvarelsen af det andet spørgsmål har Københavns Vestegns Politi redegjort for hændelsesforløbet og for politiets rolle i sagen i forbindelse med bl.a. eftersøgningen af den sigtede. Jeg vil med afsæt heri skitsere nogle hovedpunkter i hændelsesforløbet op til drabet den 21. juli.

Den 10. juni 2023 anholdt og sigtede Københavns Vestegns Politi ad to omgange den sigtede i forbindelse med to hændelser. Politiet var i forbindelse med den første anholdelse ikke opmærksom på, at den sigtede var idømt en behandlingsdom. Derfor blev han løsladt efter endt afhøring.

Politikredsen anholdt umiddelbart herefter den sigtede igen på baggrund af en anmeldelse om en ny hændelse. Denne gang blev politikredsen opmærksom på den sigtedes behandlingsdom, og den sigtede blev – efter beslutning fra overlægen – indlagt på Psykiatrisk Center Glostrup i henhold til sin dom. Det var derfor ikke aktuelt at overveje, om den sigtede skulle varetægtsfængsles. Den sigtede var herefter indlagt til den 3. juli 2023, hvor han blev udskrevet.

Den 6. juli 2023 modtog Københavns Vestegns Politi en anmodning fra Psykiatrisk Center Glostrup om at eftersøge den sigtede med henblik på genindlæggelse, da den sigtede var udeblevet fra en aftale på Psykiatrisk Center Glostrup dagen før.

Københavns Vestegns Politi eftersøgte herefter den sigtede på hans bopæl kort efter midnat den 7. juli. Den

sigtede var ikke på adressen og blev derfor efterlyst i politiets registre. Politikredsen opsøgte endnu en gang den sigtede på hans bopæl i løbet af formiddagen den 7. juli uden at træffe ham.

Ud over den fortsatte landsdækkende efterlysning hos politiet blev der herefter ikke aktivt søgt efter den sigtede på bopælen eller andre steder. Politiet var heller ikke i øvrigt i kontakt med den sigtede frem til anholdelsen den 21. juli 2023.

Den 21. juli 2023 blev Københavns Vestegns Politi kontaktet af personale fra Psykiatrisk Center Glostrup, da den sigtede havde henvendt sig på Psykiatrisk Center Glostrup. Det blev i fællesskab vurderet, at der på det tidspunkt ikke var behov for politiets tilstedeværelse.

Politikredsen modtog ca. en time senere et alarmopkald om et knivoverfald på Psykiatrisk Center Glostrup. Politiet rykkede herefter ud og anholdt den sigtede.

[Om politiets initiativer som følge af sagen]

Sagen har givet anledning til, at Københavns Vestegns Politi har iværksat en intern gennemgang af forløbet hos politiet. Og det er i den forbindelse Københavns

Vestegns Politis vurdering, at denne sag burde have haft et øget fokus fra politiets side, og at politikredsens procedurer for eftersøgning af psykiske syge til aktivering af behandlingsdom ikke har været gode nok. Denne vurdering er Rigspolitiet enig i.

Derfor har Københavns Vestegns Politi iværksat en række initiativer for at minimere risikoen for, at de fejl, der er blevet begået, sker igen.

Københavns Vestegns Politi har bl.a. indført skærpede procedurer for eftersøgning af psykiske syge til aktivering af behandlingsdom.

Politikredsen har desuden iværksat en undersøgelse, som skal bidrage til at styrke samarbejdet med Region Hovedstadens Psykiatri i forbindelse med eftersøgningen af psykiatriske patienter.

Politikredsen har desuden deltaget i Region Hovedstadens Psykiatri og Psykiatrisk Center Glostrups egne undersøgelser med henblik på en kortlægning af det samlede forløb og læringspunkter for myndighederne.

Ligeledes har politikredsen aftalt med Region Hovedstaden, at der skal nedsættes en fælles

arbejdsgruppe, der skal komme med et oplæg om et fremtidigt samarbejde, hvor en sygeplejerske kan følge en politipatrulje, der besøger nogle psykisk udfordrede borgere.

Herudover har politiet taget initiativ til en drøftelse på tværs af alle politikredse i regi af forskellige fora med henblik på at lære af sagen.

[Om et samlet overblik over eftersøgte personer]

Der er således iværksat flere tiltag som opfølgning på den konkrete sag. Det indgår dog ikke i politiets overvejelser at indføre et centralt overblik i Rigspolitiet over eftersøgte personer, som spørger er inde på i et af sine samrådsspørgsmål.

Det skyldes, at eftersøgning af personer er en operativ opgave, der varetages af den enkelte politikreds og ikke centralt i Rigspolitiet. Derudover kan politikredsene allerede i dag lave et udtræk fra politiets systemer over personer, som aktuelt er eftersøgt, hvis der er behov for det.

Det er på den baggrund Rigspolitiets vurdering, at et centralt overblik i Rigspolitiet ikke vil være et effektivt værktøj.

[Om ressourcer til psykiatrien]

For så vidt angår spørgsmålet om at sikre ressourcer til psykiatrien skal der ikke herske nogen tvivl om, at vi i regeringen anerkender, at psykiatrien er udfordret og har brug for et markant løft.

Det er også baggrunden for, at vi de kommende år vil tilføre psykiatrien yderligere ca. 3 mia. kr. som led i en ny 10-årsplan for psykiatrien. De ca. 3 mia. kr. kommer oven i de 500 mio. kr. årligt fra psykiatriaftalen fra efteråret 2022. Det betyder, at psykiatrien i 2030 vil være løftet med ca. 4,3 mia. kr. årligt.

Men vi er klar over, at det haster med at få styrket psykiatrien. Før sommerferien fremrykkede vi som led i finansloven for 2023 derfor penge til en her-og-nu-pakke til psykiatrien, så behandlingskapaciteten bl.a. kan udvides, og der kan ansættes flere sundhedsmedarbejdere.

Selv om vi investerer et milliardbeløb i psykiatrien de kommende år, må vi erkende, at det kommer til at tage tid at løfte psykiatrien, og hverdagen ude i psykiatrien kommer ikke til at ændre sig fra den ene dag til den anden. Men med de meget store investeringer har vi for alvor lagt kimen til en nyere, bedre og langt mere sammenhængende psykiatri. En psykiatri, hvor det også er tryggere og mere sikkert at gå på arbejde.

[Afslutning]

Som jeg indledte min tale med at sige, har denne sag berørt mig dybt. Politikrets gennemgang af sagen har desværre vist, at politikrets procedurer for eftersøgning ikke har været tilstrækkelige. Det er selvsagt ikke godt nok.

Som jeg har været inde på, har politiet iværksat en række tiltag i kølvandet på hændelsen, herunder i samarbejde med Region Hovedstaden.

De iværksatte tiltag kan selvsagt ikke rette op på, at der er begået fejl i den konkrete sag, men vi skal gøre alt i vores magt for at undgå, at det sker igen.

Det skylder vi ofrene og deres pårørende.

Tak for ordet.